

Warszawa, 24.04.2009

Wyniki finansowe towarzystw ubezpieczeniowych w 2008 roku¹

Rynek ubezpieczeniowy, zarówno w segmencie ubezpieczeń na życie jak i pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych jest skoncentrowany, choć przewaga największych i najstarszych firm w dalszym ciągu powoli maleje pod wpływem konkurencji zakładów przejętych przez zagranicznych inwestorów, bądź założonych w Polsce przez ponadnarodowe koncerny ubezpieczeniowe lub oddziały zagranicznych zakładów ubezpieczeń. Zjawiskiem pozytywnym jest stopniowe upodabnianie się struktury działowej polskiego rynku ubezpieczeń do struktury rynku krajów o długiej tradycji ubezpieczeniowej, a także wypełnianie ustawowych wskaźników bezpieczeństwa przez towarzystwa ubezpieczeniowe. Korzystne jest także pojawianie się nowych produktów ubezpieczeniowych, wzorowanych na standardach światowych, bo choć zainteresowanie nimi nabywców nie jest na razie duże, w przyszłości – w miarę wzrostu zamożności społeczeństwa i wyższej świadomości ubezpieczeniowej – powinno wzrastać.

Utrzymujące się od wielu lat tendencje rozwoju rynku, jak i wydarzenia z II półrocza 2008r. miały istotny wpływ na przebiegi ubezpieczeń, a zatem i rentowność działalności ubezpieczeniowej. Za najważniejsze zjawiska, zaobserwowane na rynku ubezpieczeń w ciągu minionego roku można uznać:

- dalsze wycofywanie się rozczarowanych klientów z ubezpieczeń na życie połączonych z funduszem inwestycyjnym,
- trzykrotny wzrost składki z tradycyjnych polis na życie,
- duże straty w ubezpieczeniach komunikacyjnej OC, częściowo zrekompensowane poprawą wyniku technicznego w innych grupach ubezpieczeń,
- znaczne straty poniesione w operacjach papierami wartościowymi przez ubezpieczycieli w dziale I,
- bardzo dobre efekty działalności lokacyjnej zakładów ubezpieczeń działu II

---

¹ Dane źródłowe przekazał 10 marca br. do GUS Urząd Komisji Nadzoru Finansowego. Dotyczą one wyników finansowych firm ubezpieczeniowych zorganizowanych jako spółki akcyjne i towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, określonych w tytule niniejszej informacji tradycyjną nazwą towarzystwa ubezpieczeniowe, dla której synonimami są takie pojęcia jak: ubezpieczyciele, firmy ubezpieczeniowe, zakłady ubezpieczeń itd.

***

W dniu 31 grudnia 2008 r. **zezwoenie na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej** w Polsce miało sześćdziesiąt siedem zakładów ubezpieczeń (przed rokiem sześćdziesiąt siedem); działalność w ubezpieczeniach na życie (dział I) prowadziło trzydzieści towarzystw, pozostałe ubezpieczenia osobowe i majątkowe (Dział II) obsługiwało trzydzieści sześć firm. Spośród firm posiadających licencje jeden zakład był w likwidacji od 2000r.

Większość firm ubezpieczeniowych miała **formę organizacyjną** spółki akcyjnej (dwadzieścia dziewięć w dziale I i dwadzieścia osiem w dziale II), spośród dziewięciu towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, dwa prowadziły ubezpieczenia na życie. W dziale I istniały tylko zakłady prywatne, w dziale II w dwu firmach wystąpiła przewaga kapitału publicznego. W towarzystwach zorganizowanych w formie spółek akcyjnych (dwudziestu czterech w dziale I i dwudziestu trzech w dziale II) dominował kapitał zagraniczny, TUV-y (z wyjątkiem dwu – po jednym w każdym dziale) miały przewagę polskich udziałowców.

Pełny **zakres ubezpieczeń** w dziale I utrzymywało dziewięć zakładów, jedenaście prowadziło ubezpieczenia w czterech grupach (grupa 1 i 5 w kombinacji z dwiema innymi grupami ubezpieczeń na życie). Sześć towarzystw oferowało ubezpieczenia w trzech grupach, z tego siedem firm – ubezpieczenia na życie i na życie z funduszem inwestycyjnym w powiązaniu z ubezpieczeniem wypadku i choroby, dwa zakłady wybrały zamiast inwestycyjnych ubezpieczenia rentowe. Cztery zakłady ubezpieczały tylko ryzyka z grup 1 i 5. Dwie należące do zagranicznych akcjonariuszy spółki w dziale I, obok **ubezpieczeń bezpośrednich** zajmowały się także **reasekuracją czynną**. W dziale II tylko trzy największe towarzystwa miały uprawnienia na prowadzenie wszystkich osiemnastu grup ubezpieczeń bezpośrednich, trzy – w siedemnastu grupach ryzyka. Szesnaście firm przyjmowało do ochrony ryzyka sklasyfikowane w więcej niż dziesięciu grupach, ale istniały także dwie wąsko wyspecjalizowane firmy w zakresie ryzyk finansowych (grupa 16 i 17). Ubezpieczenie ogólnej odpowiedzialności cywilnej (grupa 13) oferowało trzydzieści jeden zakładów, ubezpieczenia ogniowo-kradzieżowe – dwadzieścia osiem (grupa 8) i trzydzieści (grupa 9), ubezpieczenie NNW (grupa 1), często sprzedawane w pakietach wraz z innymi produktami – dwadzieścia dziewięć, autocasco (grupa 3) – dwadzieścia siedem, ubezpieczenia komunikacyjnej OC (grupa 10) – dwadzieścia sześć. Ubezpieczenia, na które nie ma dużego popytu, takie jak np. ubezpieczenie pojazdów szynowych (grupa 4) prowadziło tylko sześć towarzystw. Niewiele towarzystw przyjmowało też do ochrony ryzyka lotnicze i morskie (grupy 5-6 oraz 11-12); pole w tych ubezpieczeniach jest obecnie niewielkie, a ponadto są to ubezpieczenia wymagające dużego doświadczenia, wysokich kapitałów własnych i głębokiej reasekuracji. **Reasekuracją czynną w dziale II** zajmowało się trzynaście zakładów (w tym jeden powołany wyłącznie w tym celu), ale żaden nie pokrywał wszystkich klas ryzyka (z dziesięciu możliwych, osiem klas pokrywały dwa zakłady, od trzech do siedmiu klas – osiem zakładów, jedną klasę – trzy zakłady).

Suma bilansowa rynku ubezpieczeń gospodarczych ogółem na koniec grudnia 2008 r. wyniosła 137 993 mln zł (wzrost w ciągu roku o 8,7%), z tego na dział I przypadało 85 191 mln zł (o 7,0% więcej niż przed rokiem), na dział II – 52 802 mln zł (o 11,7% więcej niż w końcu grudnia 2007 r.). Nieco wyższa dynamika w segmencie ubezpieczeń na życie (o 4,7 pkt proc.) nie miała istotnego wpływu na proporcje działowe **aktywów** firm ubezpieczeniowych, określone w głównej mierze wielkością **lokat**. Na towarzystwa ubezpieczeń na życie przypadało 61,7% aktywów ogółem (spadek o 1 pkt proc.), na pozostałe zakłady 38,3% (wzrost o 1 pkt proc.). Kapitałową przewagę działu I generowały **aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający**, które nie występują w bilansach zakładów majątkowych. Wartość tej pozycji obniżyła się jednak w analizowanym okresie do 26 346 mln zł (o 9 685 mln zł, tj. o 26,9%), po

odpływie części środków klientów, których zniechęciła niska stopa zwrotu z funduszy inwestycyjnych², a także jako skutek korekty bilansowej wartości portfela inwestycji. **Lokaty środków własnych** w obu działach ubezpieczeń wzrosły: w ubezpieczeniach na życie do 54 524 mln zł (o 34,9%), w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych do 45 092 mln zł (o 10,5%). O wysokiej dynamice lokat w dziale ubezpieczeń na życie zdecydował głównie ponad czterokrotny wzrost lokat terminowych w instytucjach kredytowych oraz wzrost (o 3,8%) zaangażowania w dłużnych papierach wartościowych o stałej kwocie dochodów. Lokaty zakładów na życie w papiery o zmiennej kwocie dochodu (udziały, akcje, certyfikaty inwestycyjne) obniżyły się (o 4,5%), ale nie miało to znaczącego wpływu na dynamikę lokat finansowych tego działu. W dziale II lokaty finansowe wzrosły do 36 576 mln zł (o 13,6%), na co wpłynęły wyższe lokaty w instytucjach kredytowych (o 31,3%) i papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu (wzrost wartości bilansowej o 19,1%) a także należności depozytowe od cedentów o 38,6%. Negatywnie na dynamikę lokat finansowych zakładów ubezpieczeń majątkowych wpłynęły walory o zmiennej stopie procentowej (spadek o 26,1%). Utrzymało się, podobnie jak w poprzednich okresach sprawozdawczych, znacznie większe zaangażowanie ubezpieczycieli działu II niż I w udziały i akcje w podmiotach podporządkowanych. Tego typu inwestycje wyniosły na koniec grudnia 2008 r. odpowiednio 7 513 mln zł i 1 419 mln zł, i spadły w firmach nie na życie o 4,6% i w towarzystwach życiowych o 1,2%.

Główną pozycją **pasywów** były **rezerwy techniczno ubezpieczeniowe**, które – łącznie dla całego rynku – ukształtowały się w końcu grudnia 2008 r. na poziomie 97 875 mln zł (o 8,8% więcej w porównaniu z rokiem 2007). Rezerwy te w ubezpieczeniach na życie wyniosły 70 981 mln zł (wzrost o 8,0%), mimo zredukowania do 26 308 mln zł (o 26,9%) rezerwy ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający. Największą wartość i dynamikę miała rezerwa ubezpieczeń na życie, która zwiększyła się do 41 540 mln zł (o 53,3%)³. Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w dziale I były kwotowo niewielkie, toteż ich wzrosty i spadki nie wywarły istotnego wpływu na wartość i stopę wzrostu rezerw w segmencie ubezpieczeń na życie. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w dziale II wyniosły 26 893 mln zł (wzrost o 11,0%), na co wpłynęło podniesienie rezerwy składek i na pokrycie ryzyka niewygasłego do 10 756 mln zł (o 15,6%) oraz rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia do 15 188 mln zł (o 8,8%).

O bezpieczeństwie funkcjonowania zakładów ubezpieczeń, obok rezerw adekwatnych do przyjętego do ochrony ryzyka, decyduje dostosowany do wymogów ostrożnościowych poziom **kapitałów (środków) własnych**. Łącznie, na koniec grudnia 2008 r. kapitały te wyniosły ogółem 35 793 mln zł (o 9,1% więcej niż na koniec grudnia 2007 r.). Kapitał własny towarzystw na życie zwiększył się z 11 298 mln zł do 11 582 mln zł (o 2,5%), w firmach chroniących pozostałe ryzyka osobowe i majątkowe z 21 507 mln zł do 24 211 mln zł (o 12,6%). Kapitał podstawowy w obu działach ubezpieczeń miał zbliżoną wartość – 2 504 mln zł w dziale I i 2 727 mln zł w dziale II, ale dynamikę wyższą w ubezpieczeniach na życie (wzrost w ciągu roku o 7,2% wobec 3,4%). Kapitał własny w segmencie ubezpieczeń na życie był ponad dwukrotnie mniejszy w porównaniu z działem ubezpieczeń majątkowych, ze względu na niższą wartość kapitału zapasowego (odpowiednio: 6 762 mln zł i 12 880 mln zł) oraz gorszy wynik finansowy roku bieżącego (2 580 mln zł i 3 363 mln zł). Ujemnie na kapitały własne w obu działach wpływały nierozliczone straty z lat ubiegłych (1 134 mln zł w dziale I i 1 215 mln zł w dziale II).

² O spadku zainteresowania ubezpieczeniami na życie z funduszem inwestycyjnym świadczy obniżenie w ciągu roku wartości składki w grupie 3 działu I z 11 836,4 mln zł do 5 725,6 mln zł (o 51,6%)

³ Wzrost tej rezerwy był konsekwencją bardzo wysokiej stopy wzrostu składki netto (284,5%) w ubezpieczeniach na życie (grupa 1), która wyniosła w ujęciu wartościowym 27 591 mln zł.

Składka przypisana brutto na rynku ubezpieczeń wyniosła ogółem 59 270 mln zł (wzrost o 36,3% w porównaniu z końcem grudnia 2007 r.), z tego w ubezpieczeniach na życie 38 986 mln zł (o 52,8% więcej niż przed rokiem), w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych 20 284 mln zł (wzrost o 12,8%). Towarzystwa **z przeważającym kapitałem zagranicznym** zebrały łącznie 51,6% składki brutto (przed rokiem 57,0%). Udział tej grupy ubezpieczycieli obniżył się z 63,7% do 51,8% w ubezpieczeniach działu I, ze względu na spadek zainteresowania ubezpieczeniami grupy 3, zaś w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych wzrósł z 47,5% do 50,9%. Po uwzględnieniu odpisów na rezerwy składki i na ryzyko niewygasłe oraz rozliczeń z reasekuratorami, **składka** (zarobiona na udziale własnym netto) wyniosła łącznie 54 508 mln zł (wzrost w skali roku o 36,7%); w dziale I wzrosła ona do 37 328 mln zł (o 49,0%), w dziale II do 17 180 mln zł (o 15,9%)⁴.

Odszkodowania i świadczenia brutto wypłacone w ciągu roku wzrosły ogółem do 29 611 mln zł (o 51,8% w stosunku do 2007 roku), z tego w ubezpieczeniach na życie do 19 391 mln zł (wzrost o 85,9%), w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych do 10 220 mln zł (wzrost o 12,6%). **Odszkodowania i świadczenia** (wypłacone na udziale własnym) wyniosły 28 603 mln zł (o 54,6% więcej niż przed rokiem) przy niewielkim wzroście udziału reasekuratorów. Nastąpił wzrost stanu rezerw brutto do 1 433 mln zł. Odszkodowania i świadczenia ogółem wzrosły do 29 966 mln zł (o 50,7%). Wzrost ten był w znacznej części spowodowany odszkodowaniami i świadczeniami w dziale I, które zwiększyły się do 19 425 mln zł (o 86,4%), ze względu na znaczne podniesienie rezerwy na życie na udziale własnym o 13 943 mln zł, częściowo zrównoważone zmniejszeniem o 9 982 mln zł stanu rezerw na udziale własnym dla ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko ponosi ubezpieczający. W porównaniu z działem I nastąpił stosunkowo umiarkowany wzrost odszkodowań i świadczeń w dziale II do 10 540 mln zł (o 11,4%).

Wynik techniczny (w ujęciu zagregowanym) ukształtował się na poziomie 4 189 mln zł (4 687 mln zł przed rokiem), z tego wynik w ubezpieczeniach na życie wyniósł 3 448 mln zł, w majątkowych – 741 mln zł (pogorszenie odpowiednio o ok. 5 mln zł i 494 mln zł). Na przebieg ubezpieczeń na życie wpływ wywarła struktura portfela ubezpieczeń, a zwłaszcza bardzo wysoka dynamika ubezpieczeń grupy 1, która pociągnęła za sobą obowiązek znacznego podniesienia stanu rezerw. W ubezpieczeniach majątkowych strata techniczna w komunikacyjnej OC (grupa 10) powiększyła się do 693 mln zł (przed rokiem strata wyniosła 139 mln zł), co częściowo zrównoważyły lepsze przebiegi innych ubezpieczeń (NNW, auto-casco, cargo, ogólna OC finansowe i assistance). Zysk techniczny osiągnęło 35 ubezpieczycieli (w dziale I – 20, w dziale II – 15), stratę techniczną wykazało 31 towarzystw (w dziale I – 10, w dziale II – 21).

Łączny wynik finansowy brutto rynku ubezpieczeń wyniósł 6 840 mln zł i był o 409 mln zł wyższy w porównaniu z rokiem 2007. Towarzystwa w dziale I wypracowały nadwyżkę rzędu 3 136 mln zł, a ich wynik był o 827,5 mln zł gorszy niż przed rokiem, natomiast w dziale II wynik w kwocie 3 704 mln zł był lepszy o 1 236,3 mln zł. Spadek wyniku finansowego brutto ubezpieczycieli na życie spowodowało mniejsze o ponad 939 mln zł przychody netto z działalności lokacyjnej. W pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych działalność lokacyjna wygenerowała przychody netto o 2 318 mln zł wyższe niż przed rokiem, co zdecydowało o wyniku finansowym brutto towarzystw realizujących te ubezpieczenia. **Podatek dochodowy** (ok. 898 mln zł) nieco obniżył się w porównaniu z rokiem 2007. **Na wynik finansowy netto** – 5 942 mln zł złożył się wynik ubezpieczycieli w dziale I – 2 580 mln zł (mniejszy niż przed rokiem

⁴ Na wzrost składki w dziale I wpłynęły – o czym już wspomniano – wyższe składki w ubezpieczeniach bezpośrednich w grupie I. W ubezpieczeniach działu II na wzrost składki o 2 326 mln zł, wpłynęły przede wszystkim ubezpieczenia bezpośrednie: komunikacyjne (grupa 10 i 3), które wygenerowały wzrost składki netto o 1 349 mln zł, ogniowokradzieżowe (grupa 8 i 9), gdzie składka netto zwiększyła się o 423 mln zł oraz finansowe (grupy 14-16) o składkę wyższą o 192 mln zł.

o 707 mln zł) i towarzystw w dziale II – 3 363 mln zł (o 1 587 mln zł większy niż przed rokiem). Zyski netto wygoszparowały 43 towarzystwa (w dziale I – 21, w dziale II – 22), stratę poniosły 23 zakłady (w dziale I – 9, w dziale II – 14).

Wskaźniki bezpieczeństwa działalności ubezpieczeniowej na koniec 2008 r. były wysokie w stosunku do wymaganego ustawowego poziomu, chociaż niektóre obniżyły się w relacji do 2007 roku. Wskaźnik monitorowania działalności spadł z 500,6% do 454,7% (o 45,9 pkt proc.), na co wpłynął spadek tego wskaźnika w dziale I z 347,3% do 290,5% (o 56,8 pkt proc.) i z 669,3% do 648,8% w dziale II (o 20,4 pkt proc.). Wskaźnik pokrycia rezerw lokatami w dziale I utrzymał się w granicach normy, zaś w dziale II był o ponad 50 pkt proc. wyższy od ustawowych wymogów. Do niepokojąco niskiego poziomu (28,5%) obniżył się współczynnik wypłacalności w dziale I, co jest spowodowane zbyt niską wartością środków własnych w relacji do przypisanej składki i zapewne będzie przesłanką dokapitalizowania zakładów, które nie posiadają adekwatnych do przyjętego ryzyka kapitałów własnych lub odwołania się do wsparcia reasekuratorów. W dziale II współczynnik wypłacalności spadł o 4,0 pkt proc. w porównaniu z rokiem 2007 z uwagi na wzrost przypisu składki, ale poziom tego wskaźnika pozostał wysoki.

Szkodowość brutto na udziale własnym wzrosła głównie w ubezpieczeniach na życie z 41,5% do 50,8%, w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych z 60,7% do 60,8%). Korzystny wpływ na przebieg ubezpieczeń miała wyższa dynamika przypisu składki od dynamiki kosztów administracyjnych (wskaźnik tych kosztów w dziale I obniżył się z 6,0% do 4,0%, w dziale II z 10,8% do 9,6%). W ubezpieczeniach na życie obniżył się także wskaźnik kosztów akwizycji (z 11,6% do 9,2%), podczas gdy w ubezpieczeniach nie na życie wskaźnik ten wzrósł z 17,1% do 18,4%. Nie wystarczyło to jednak dla utrzymania wyniku technicznego na poziomie sprzed roku, co w warunkach wysokiej dynamiki składki zarobionej na udziale własnym obrazuje niższy wskaźnik rentowności działalności technicznej: w dziale I 9,2%, (spadek w ciągu roku o 4,5 pkt proc.), w dziale II 4,3% (spadek o 4,0 pkt proc.).

Tabl. 1. Aktywa towarzystw ubezpieczeniowych

Stan na koniec 2007 r. i 2008 r.

Wyszczególnienie	Ogółem*		Działy ubezpieczeń			
			Na życie (I)		Pozostałe osobowe i majątkowe (II)	
	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08
	w mln zł					
Aktywa ogółem	126 902,2	137 992,7	79 619,0	85 191,2	47 283,2	52 801,5
Wartości niematerialne i prawne	353,4	492,3	173,0	173,5	180,4	318,7
Lokaty	81 205,0	99 616,3	40 408,7	54 524,1	40 796,4	45 092,2
nieruchomości	916,3	1 304,2	248,8	396,1	667,6	908,0
lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	9 506,7	9 016,5	1 585,8	1 427,8	7 921,0	7 588,7
udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	9 309,6	8 932,2	1 436,9	1 419,0	7 872,6	7 513,2
inne lokaty finansowe, w tym	70 768,1	89 276,5	38 574,1	52 700,2	32 194,0	36 576,3
udziały, akcje, inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	6 295,0	5 215,6	2 614,3	2 497,3	3 680,7	2 718,3
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	55 103,7	61 068,3	29 809,7	30 952,6	25 294,0	30 115,8
lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	6 794,6	21 839,9	4 294,8	18 557,2	2 499,9	3 282,6
należności depozytowe od cedentów	13,8	19,1	-	-	13,8	19,1
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	36 031,4	26 346,0	36 031,4	26 346,0	-	-
Należności, w tym:	4 280,1	4 695,5	815,7	992,0	3 464,4	3 703,5
należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	2 979,0	3 492,4	392,1	611,1	2 586,9	2 881,3
należności od ubezpieczających	2 849,0	3 228,9	377,7	549,9	2 471,3	2 679,1
należności od pośredników ubezpieczeniowych	104,6	182,2	11,6	33,1	93,0	149,1
należności z tytułu reasekuracji	679,3	563,2	70,2	69,9	609,1	493,3
Inne składniki aktywów, w tym:	1 229,5	1 369,6	490,2	504,1	739,3	865,6
rzeczowe składniki aktywów	480,4	399,5	140,7	119,2	339,7	280,3
środki pieniężne	738,5	959,7	344,5	381,3	394,0	578,4
Rozliczenia międzyokresowe, w tym:	3 802,8	5 473,0	1 700,1	2 651,6	2 102,7	2 821,5
aktywowane koszty akwizycji	2 779,7	3 865,4	1 341,8	1 837,4	1 437,9	2 027,9

*Sumy składników w niniejszej tablicy oraz w innych tablicach w niektórych przypadkach mogą się różnić nieznacznie od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia.

Tabl. 2. Dynamika i struktura działowa aktywów towarzystw ubezpieczeniowych

Wyszczególnienie	Ogółem	Dział		Udział w aktywach ogółem			
		I	II	Dział I		Dział II	
	31.12.2007 = 100%			31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08
Aktywa ogółem	108,7	107,0	111,7	62,7	61,7	37,3	38,3
Wartości niematerialne i prawne	139,3	100,3	176,7	49,0	35,3	51,0	64,7
Lokaty	122,7	134,9	110,5	49,8	54,7	50,2	45,3
nieruchomości	142,3	159,2	136,0	27,1	30,4	72,9	69,6
lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	94,8	90,0	95,8	16,7	15,8	83,3	84,2
udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	95,9	98,8	95,4	15,4	15,9	84,6	84,1
inne lokaty finansowe, w tym	126,2	136,6	113,6	54,5	59,0	45,5	41,0
udziały, akcje, inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	82,9	95,5	73,9	41,5	47,9	58,5	52,1
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	110,8	103,8	119,1	54,1	50,7	45,9	49,3
lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	321,4	432,1	131,3	63,2	85,0	36,8	15,0
należności depozytowe od cedentów	138,6	-	138,6	-	-	100,0	100,0
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	73,1	73,1	-	100,0	100,0	-	-
Należności, w tym:	109,7	121,6	106,9	19,1	21,1	80,9	78,9
należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	117,2	155,9	111,4	13,2	17,5	86,8	82,5
należności od ubezpieczających	113,3	145,6	108,4	13,3	17,0	86,7	83,0
należności od pośredników ubezpieczeniowych	174,2	285,1	160,4	11,1	18,2	88,9	81,8
należności z tytułu reasekuracji	82,9	99,5	81,0	10,3	12,4	89,7	87,6
Inne składniki aktywów, w tym:	111,4	102,8	117,1	39,9	36,8	60,1	63,2
rzeczowe składniki aktywów	83,2	84,7	82,5	29,3	29,8	70,7	70,2
środki pieniężne	130,0	110,7	146,8	46,6	39,7	53,4	60,3
Rozliczenia międzyokresowe, w tym:	143,9	156,0	134,2	44,7	48,4	55,3	51,6
aktywowane koszty akwizycji	139,1	136,9	141,0	48,3	47,5	51,7	52,5

Tabl. 3. Struktura aktywów towarzystw ubezpieczeniowych

Stan na koniec 2007 r. i 2008 r.

Wyszczególnienie	Ogółem		Działy ubezpieczeń			
			I		II	
	31.12.07	31.12.08	31.01.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08
	w %					
Aktywa ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Wartości niematerialne i prawne	0,3	0,4	0,2	0,2	0,4	0,6
Lokaty	64,0	72,2	50,8	64,0	86,3	85,4
nieruchomości	0,7	0,9	0,3	0,5	1,4	1,7
lokaty w jednostkach podporządkowanych, w tym:	7,5	6,5	2,0	1,7	16,8	14,4
udziały lub akcje w jednostkach podporządkowanych	7,3	6,5	1,8	1,7	16,6	14,2
inne lokaty finansowe, w tym	55,8	64,7	48,4	61,9	68,1	69,3
udziały, akcje, inne papiery wartościowe o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne w funduszach inwestycyjnych	5,0	3,8	3,3	2,9	7,8	5,1
dłużne papiery wartościowe i inne papiery wartościowe o stałej kwocie dochodu	43,4	44,3	37,4	36,3	53,5	57,0
lokaty terminowe w instytucjach kredytowych	5,4	15,8	5,4	21,8	5,3	6,2
należności depozytowe od cedentów	0,0	0,0	-	-	0,0	0,0
Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	28,4	19,1	45,3	30,9	-	-
Należności, w tym:	3,4	3,4	1,0	1,2	7,3	7,0
należności z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	2,3	2,5	0,5	0,7	5,5	5,5
należności od ubezpieczających	2,2	2,3	0,5	0,6	5,2	5,1
należności od pośredników ubezpieczeniowych	0,1	0,1	0,0	0,0	0,2	0,3
należności z tytułu reasekuracji	0,5	0,4	0,1	0,1	1,3	0,9
Inne składniki aktywów, w tym:	1,0	1,0	0,6	0,6	1,6	1,6
rzeczowe składniki aktywów	0,4	0,3	0,2	0,1	0,7	0,5
środki pieniężne	0,6	0,7	0,4	0,4	0,8	1,1
Rozliczenia międzyokresowe, w tym:	3,0	4,0	2,1	3,1	4,4	5,3
aktywowane koszty akwizycji	2,2	2,8	1,7	2,2	3,0	3,8

Tabl. 4. Pasywa towarzystw ubezpieczeniowych

Stan na koniec 2007 r. i 2008 r.

Wyszczególnienie	Ogółem		Działy ubezpieczeń			
			Na życie (I)		Pozostałe osobowe i majątkowe (II)	
	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08
	w mln zł					
Pasywa ogółem, w tym:	126 902,2	137 992,7	79 619,0	85 191,2	47 283,2	52 801,5
Kapitał własny, w tym:	32 804,4	35 793,1	11 297,9	11 581,7	21 506,5	24 211,4
kapitał podstawowy	4 972,3	5 231,6	2 335,2	2 504,4	2 637,1	2 727,2
kapitał (fundusz) zapasowy	17 149,5	19 641,8	6 118,7	6 762,0	11 030,8	12 879,8
zysk (strata) z lat ubiegłych	-2 434,7	-2 348,6	-1 201,2	-1 133,9	-1 233,5	-1 214,8
zysk (strata) netto	5 297,6	5 942,4	3 285,4	2 579,6	2 012,1	3 362,8
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, w tym:	89 953,9	97 874,7	65 724,8	70 981,3	24 229,1	26 893,4
rezerwa składek i na pokrycie ryzyka niewygasłego	10 072,9	11 937,9	771,8	1 181,8	9 301,0	10 756,1
rezerwa ubezpieczeń na życie	27 092,1	41 540,2	27 092,1	41 540,2	-	-
rezerwy na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	14 909,5	16 338,9	945,3	1 150,9	13 964,3	15 187,9
rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	35 992,9	26 307,6	35 992,9	26 307,6	-	-
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	3 589,4	4 470,9	667,1	1 466,0	2 922,3	3 004,9
udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	778,1	814,0	8,8	9,0	769,4	805,0
udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	393,5	932,7	393,5	932,7	-	-
udział reasekuratorów w rezerwie na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	2 163,8	2 218,6	18,8	26,5	2 145,0	2 192,1
Pozostałe rezerwy	1 536,3	1 302,4	744,7	560,0	791,6	742,4
Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	897,1	1 687,3	634,1	1 422,5	263,0	264,8
Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	3 517,9	4 080,1	1 383,2	1 469,9	2 134,6	2 610,1
zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	969,6	1 381,9	465,3	679,4	504,2	702,5
wobec ubezpieczających	472,2	612,9	319,2	433,5	153,0	179,4
wobec pośredników ubezpieczeniowych	375,3	564,5	121,6	179,1	253,6	385,4
zobowiązania z tytułu reasekuracji	936,2	834,0	175,8	126,7	760,4	707,3
Rozliczenia międzyokresowe	1 957,2	1 885,8	501,4	621,9	1 455,9	1 264,0

**Tabl. 5. Dynamika i struktura działowa pasywów
towarzystw ubezpieczeniowych**

Stan na koniec 2007r. i 2008 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Dział		Udział w pasywach ogółem			
		I	II	Dział I		Dział II	
	31.12.2007=100%			31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08
Pasywa ogółem, w tym:	108,7	107,0	111,7	62,7	61,7	37,3	38,3
Kapitał własny, w tym:	109,1	102,5	112,6	34,4	32,4	65,6	67,6
kapitał podstawowy	105,2	107,2	103,4	47,0	47,9	53,0	52,1
kapitał (fundusz) zapasowy	114,5	110,5	116,8	35,7	34,4	64,3	65,6
zysk (strata) z lat ubiegłych	96,5	94,4	98,5	49,3	48,3	50,7	51,7
zysk (strata) netto	112,2	78,5	167,1	62,0	43,4	38,0	56,6
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, w tym:	108,8	108,0	111,0	73,1	72,5	26,9	27,5
rezerwa składek i rezerwa na pokrycie ryzyka niewygasłego	118,5	153,1	115,6	7,7	9,9	92,3	90,1
rezerwa ubezpieczeń na życie	153,3	153,3	-	100,0	100,0	x	x
rezerwy na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	109,6	121,8	108,8	6,3	7,0	93,7	93,0
rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	73,1	73,1	-	100,0	100,0	x	x
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	124,6	219,8	102,8	18,6	32,8	81,4	67,2
udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	104,6	103,4	104,6	1,1	1,1	98,9	98,9
udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	237,0	237,0	-	100,0	100,0	x	x
udział reasekuratorów w rezerwie na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	102,5	140,9	102,2	0,9	1,2	99,1	98,8
Pozostałe rezerwy	84,8	75,2	93,8	48,5	43,0	51,5	57,0
Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	188,1	224,3	100,7	70,7	84,3	29,3	15,7
Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	116,0	106,3	122,3	39,3	36,0	60,7	64,0
zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	142,5	146,0	139,3	48,0	49,2	52,0	50,8
wobec ubezpieczających	129,8	135,8	117,2	67,6	70,7	32,4	29,3
wobec pośredników ubezpieczeniowych	150,4	147,2	152,0	32,4	31,7	67,6	68,3
zobowiązania z tytułu reasekuracji	89,1	72,1	93,0	18,8	15,2	81,2	84,8
Rozliczenia międzyokresowe	110,0	36,3	73,7	25,6	33,0	74,4	67,0

Tabl. 6. Struktura pasywów towarzystw ubezpieczeniowych

Stan na koniec 2007 r. i 2008 r.

Wyszczególnienie	Ogółem		Działy ubezpieczeń			
			Na życie (I)		Pozostałe osobowe i majątkowe (II)	
	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08	31.12.07	31.12.08
	w %					
Pasywa ogółem, w tym:	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kapitał własny, w tym:	25,9	25,9	14,2	13,6	45,5	45,9
kapitał podstawowy	3,9	3,8	2,9	2,9	5,6	5,2
kapitał (fundusz) zapasowy	13,5	14,2	7,7	7,9	23,3	24,4
zysk (strata) z lat ubiegłych	-1,9	-1,7	-1,5	-1,3	-2,6	-2,3
zysk (strata) netto	4,2	4,3	4,1	3,0	4,3	6,4
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, w tym:	70,9	70,9	82,5	83,3	51,2	50,9
rezerwa składek i na pokrycie ryzyka niewygasłego	7,9	8,7	1,0	1,4	19,7	20,4
rezerwa ubezpieczeń na życie	21,3	30,1	34,0	48,8	x	x
rezerwy na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	11,7	11,8	1,2	1,4	29,5	28,8
rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	28,4	19,1	45,2	30,9	x	x
Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych	2,8	3,2	0,8	1,7	6,2	5,7
udział reasekuratorów w rezerwie składek i w rezerwie na pokrycie ryzyka niewygasłego	0,6	0,6	0,0	0,0	1,6	1,5
udział reasekuratorów w rezerwie ubezpieczeń na życie	0,3	0,7	0,5	1,1	x	x
udział reasekuratorów w rezerwie na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	1,7	1,6	0,0	0,0	4,5	4,2
Pozostałe rezerwy	1,2	0,9	0,9	0,7	1,7	1,4
Zobowiązania z tytułu depozytów reasekuratorów	0,7	1,2	0,8	1,7	0,6	0,5
Pozostałe zobowiązania i fundusze specjalne	2,8	3,0	1,7	1,7	4,5	4,9
zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich, w tym:	0,8	1,0	0,6	0,8	1,1	1,3
wobec ubezpieczających	0,4	0,4	0,4	0,5	0,3	0,3
wobec pośredników ubezpieczeniowych	0,3	0,4	0,2	0,2	0,5	0,7
zobowiązania z tytułu reasekuracji	0,7	0,6	0,2	0,1	1,6	1,3
Rozliczenia międzyokresowe	1,5	1,4	0,6	0,7	3,1	2,4

Tabl. 7. Techniczny rachunek ubezpieczeń towarzystw ubezpieczeniowych
Stan na 31. grudnia

Wyszczególnienie	Ogółem		2007 =100%	Dział I		Dział II	
	2007	2008		2007	2008	2007	2008
	w mln zł			udział w %			
Składki	39 873,9	54 507,8	136,7	62,8	68,5	37,2	31,5
składki przypisane brutto	43 493,2	59 270,3	136,3	58,7	65,8	41,3	34,2
udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	2 065,8	2 946,7	142,6	14,3	42,4	85,7	57,6
zmiany stanu rezerw składek i na ryzyko niewygasłe brutto	1 519,1	1 845,3	121,5	11,2	22,2	88,8	77,8
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	-34,4	29,5	-85,8	-4,4	1,0	104,4	99,0
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	742,8	507,1	68,3	45,4	70,2	54,6	29,8
Odszkodowania i świadczenia	19 880,2	29 965,6	150,7	52,4	64,8	47,6	35,2
odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	18 506,3	28 603,3	154,6	55,8	67,3	44,2	32,7
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	19 506,2	29 610,6	151,8	53,5	65,5	46,5	34,5
udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	999,8	1 007,3	100,7	0,0	0,0	90,2	84,8
zmiany stanu i rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	1 373,8	1 362,3	99,2	6,4	13,8	93,6	86,2
rezerwy brutto	1 116,9	1 432,7	128,3	0,0	0,0	91,8	86,4
udział reasekuratorów	-256,9	70,4	-27,4	0,0	0,0	101,5	89,1
Zmiana stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	9 604,4	3 761,4	39,2	103,3	101,7	-3,3	-1,7
Koszty działalności ubezpieczeniowej	8 943,1	10 151,7	113,5	48,9	48,5	51,1	51,5
koszty akwizycji	6 104,0	7 308,5	119,7	49,9	48,9	50,1	51,1
koszty administracyjne	3 382,8	3 487,4	103,1	42,4	44,4	57,6	55,6
provizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	543,7	644,3	118,5	19,5	30,4	80,5	69,6
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	705,3	1 261,9	178,9	25,4	13,7	74,6	86,3
Wynik techniczny	4 687,4	4 188,7	89,4	73,7	82,3	26,3	17,7

Tabl. 8. Techniczny rachunek ubezpieczeń na życie – Dział I

Wyszczególnienie	Stan na 31. grudnia	
	2007	2008
	w mln zł	
Składki	25 045,8	37 328,1
składki przypisane brutto	25 509,4	38 986,0
udział reasekuratorów w składce przypisanej brutto	295,7	1 248,4
zmiany stanu rezerw składek i na ryzyko niewygasłe brutto	169,4	409,8
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	1,5	0,3
Przychody z lokat, w tym:	4 961,1	4 312,8
przychody z lokat w nieruchomości	0,4	0,3
przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	258,0	263,5
przychody z innych lokat finansowych, w tym:	2 507,4	3 233,7
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	2 114,3	2 334,8
wynik dodatni z realizacji lokat	2 169,0	795,9
Nie zrealizowane zyski z lokat	1 905,0	855,0
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	337,0	356,0
Odszkodowania i świadczenia, w tym:	10 419,9	19 425,4
odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	10 331,8	19 238,0
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	10 429,9	19 390,6
zmiana stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	88,1	187,4
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	9 922,9	3 824,2
zmiana stanu rezerw w ubezpieczeniach na życie na udziale własnym	2 142,7	13 943,4
rezerwy brutto	2 171,7	14 482,6
udział reasekuratorów	29,0	539,2
zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym dla ubezpieczeń na życie, jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający	7 912,5	-9 982,2
rezerwy brutto	7 917,1	-9 730,4
udział reasekuratorów	4,6	251,8
zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przewidzianych w statucie na udziale własnym	-132,3	-137,0
Premie i rabaty łącznie ze zmianą stanu rezerw na udziale własnym	13,4	47,6
Koszty działalności ubezpieczeniowej	4 373,8	4 924,0
koszty akwizycji	3 045,0	3 571,9
koszty administracyjne	1 434,5	1 548,2
provizje reasekuracyjne i udziały w zyskach	105,7	196,1
Koszty działalności lokacyjnej, w tym:	672,6	8 067,7
koszty utrzymania nieruchomości	1,3	1,7
pozostałe koszty działalności lokacyjnej	78,5	72,2
wynik ujemny z realizacji lokat	575,4	7 895,2
Nie zrealizowane straty na lokatach	2 615,3	3 282,3
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	178,9	172,7
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów przeniesione do ogólnego rachunku zysków i strat	599,5	-339,8
Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	3 452,6	3 447,8

**Tabl. 9. Liczba polis, ubezpieczonych i wypłat oraz
kwota przypisu składki brutto, wypłaconych odszkodowań i świadczeń brutto
w grupach ryzyka Działu I**
Stan na 31. grudnia 2008 r.

Wyszczególnienie	Liczba				Składka przypisana brutto	Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto
	polis		ubezpieczonych	wypłat		
	ogółem	indywidualnych				
w tys.				w mln		
Ogółem	12 273,4	11 911,5	22 241,2	2 949,2	38 938,0	19 368,7
Grupa 1 - na życie	7 690,9	7 398,9	20 349,2	1 512,2	28 376,8	11 220,2
Grupa 2 – posagowe, zaopatrzenia dzieci	158,8	158,8	0,0	38,8	131,6	180,9
Grupa 3 – na życie związane z funduszem inwestycyjnym	2 578,4	2 540,2	729,8	463,2	6 289,1	6 703,5
Grupa 4 – rentowe	43,2	43,2	2,0	19,2	61,7	56,7
Grupa 5 – wypadkowe i chorobowe	7 745,9	6 683,6	53 205,6	948,2	4 078,8	1 207,4

^aW ubezpieczeniach bezpośrednich na życie ryzyko wypadkowe i chorobowe nie występuje samodzielnie, lecz jest dołączane innych grup ryzyka, dlatego liczba polis i wypłat ogółem nie uwzględnia tej grupy

**Tabl. 10. Przebieg ubezpieczeń na życie w grupach ryzyka
Dział I**

Wyszczególnienie	Ubezpieczenia bezpośrednie					
	Składka		Odszkodowania i świadczenia		Wynik techniczny	
	stan na 31. grudnia					
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	mln zł					
Ogółem	24 992,9	37 280,2	10 395,8	19 402,2	3 435,4	3 432,7
Grupa 1 - na życie	9 697,3	27 590,6	5 328,0	11 289,3	1 649,4	1 484,2
Grupa 2 – posagowe, zaopatrzenia dzieci	136,3	124,6	180,5	177,1	35,4	17,6
Grupa 3 – na życie związane z funduszem inwestycyjnym	11 836,4	5 725,6	3 732,2	6 627,6	466,8	610,5
Grupa 4 – rentowe	33,5	44,1	52,7	56,8	0,6	-15,2
Grupa 5 – wypadkowe i chorobowe	3 289,5	3 795,2	1 102,4	1 251,3	1 283,1	1 335,7

**Tabl. 11. Wskaźniki efektywności ubezpieczeń bezpośrednich
w grupach ryzyka Działu I**
Stan na 31. grudnia

Wyszczególnienie	Grupa 1		Grupa 2		Grupa 3		Grupa 4		Grupa 5	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	w %									
Dynamika składki przypisanej brutto	121,6	287,9	94,1	95,6	123,3	52,6	127,9	137,0	113,5	117,9
Dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto	109,2	210,8	103,8	103,1	162,5	179,0	96,2	99,1	107,6	109,4
Wskaźnik zatrzymania składki przypisanej ^a	99,2	97,9	98,6	98,6	98,9	91,0	76,1	72,1	97,9	98,0
Wskaźnik zatrzymania odszkodowań i świadczeń wypłaconych ^b	99,2	99,6	99,2	99,1	99,1	98,8	99,7	99,4	98,0	97,8
Współczynnik szkodowości brutto ^c	55,0	40,2	129,0	141,4	31,4	106,7	128,8	93,7	33,5	33,0
Współczynnik szkodowości na udziale własnym ^d	54,9	40,9	129,8	142,2	31,5	115,8	167,5	128,6	33,5	33,0
Wskaźnik kosztów akwizycji ^e	15,4	6,8	12,6	14,5	6,5	10,7	28,1	30,0	18,3	22,6
Wskaźnik kosztów administracyjnych ^f	7,7	2,8	10,0	7,9	3,9	5,8	13,4	13,3	7,9	9,0
Wskaźnik kosztów ubezpieczeniowych brutto ^g	23,1	9,7	22,6	22,4	10,4	16,5	41,5	43,3	26,3	31,6
Wskaźnik kosztów technicznych na udziale własnym ^h	24,1	10,1	24,2	24,7	10,3	16,4	53,4	55,9	28,4	34,6
Wskaźnik rentowności ⁱ działalności technicznej brutto ⁱ	16,7	5,2	27,9	13,4	3,9	9,7	-5,2	-24,7	37,0	32,7
Wskaźnik rentowności działalności technicznej na udziale własnym	17,0	5,4	28,2	14,1	3,9	10,7	-6,9	-34,5	39,0	35,2

^aSkładka przypisana na udziale własnym podzielona przez składkę przypisaną brutto

^bOdszkodowania i świadczenia na udziale własnym podzielone przez odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto

^cSuma odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto i kwoty zmiany stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto podzielona przez składkę zarobioną brutto

^dOdszkodowania i świadczenia podzielone przez składkę zarobioną na udziale własnym

^eKoszty akwizycji podzielone przez składkę przypisaną brutto

^fKoszty administracyjne podzielone przez składkę przypisaną brutto

^gKoszty działalności ubezpieczeniowej podzielone przez składkę przypisaną brutto

^hSuma kosztów działalności ubezpieczeniowej i kwoty pozostałych kosztów technicznych na udziale własnym podzielona przez składkę przypisaną na udziale własnym

ⁱWynik techniczny podzielony przez składkę zarobioną netto (lub składkę)

Tabl. 12. Techniczny rachunek ubezpieczeń – Dział II

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia	
	2007	2008
	w mln zł	
Składki	14 828,1	17 179,6
składki przypisane brutto	17 983,8	20 284,3
udział reasekuratorów w składce przypisanej	1 770,2	1 698,3
zmiana stanu rezerw składek i rezerwy na ryzyko niewygasłe	1 349,6	1 435,6
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw składek	-35,9	29,2
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z ogólnego rachunku zysków i strat	254,2	303,1
Pozostałe przychody techniczne na udziale własnym	405,8	151,1
Odszkodowania i świadczenia	9 460,3	10 540,2
odszkodowania i świadczenia wypłacone na udziale własnym	8 174,5	9 365,3
odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	9 076,2	10 220,0
udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	901,8	854,7
zmiana stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia na udziale własnym	1 285,8	1 174,9
zmiana stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto	1 025,0	1 237,6
udział reasekuratorów w zmianie stanu rezerw na nie wypłacone odszkodowania i świadczenia	-260,8	62,7
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym	-318,5	-62,9
zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych brutto	-318,5	-62,9
udział reasekuratorów w zmianie stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-	-
Premie i rabaty na udziale własnym łącznie ze zmianą stanu rezerw na premie i rabaty	52,7	46,2
Koszty działalności ubezpieczeniowej	4 569,3	5 227,7
koszty akwizycji	3 058,9	3 736,7
koszty administracyjne	1 948,3	1 939,2
provizje reasekuracyjne i udział w zyskach reasekuratorów	437,9	448,2
Pozostałe koszty techniczne na udziale własnym	526,4	1 089,2
Zmiany stanu rezerw na wyrównanie szkodowości (ryzyka)	-36,8	52,5
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	1 234,8	740,9

**Tabl. 13. Liczba polis, ubezpieczonych i wypłat oraz
kwota przypisu składki brutto, wypłaconych odszkodowań i świadczeń brutto
w grupach ryzyka Działu II**
Stan na 31. grudnia 2008 r.

Wyszczególnienie	Liczba				Składka przypisana brutto		Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	
	polis		wypłat					
	ogółem	osoby fizyczne	ogółem	osoby fizyczne	ogółem	osoby fizyczne	ogółem	osoby fizyczne
	w tys.				w mln zł			
Ogółem	60 595,4	52 165,6	2 887,5	1 903,8	19 853,0	11 573,5	9 990,3	5 919,1
Grupa 1 – NNW	10 117,2	8 715,7	444,0	359,3	1 225,2	741,9	224,2	170,3
Grupa 2 – choroba	308,1	202,2	302,2	107,1	294,0	113,1	89,8	49,3
Grupa 3 – autocasco	4 792,6	3 504,6	646,1	372,9	5 206,8	2 799,8	3 113,7	1 624,9
Grupa 4 – casco pojazdów szynowych	0,7	0,1	0,8	0,0	11,9	0,5	8,0	0,3
Grupa 5 – aerocasco	0,8	0,1	0,1	0,0	17,1	1,2	12,3	0,1
Grupa 6 – casco żeglugi morskiej i śródlądowej	12,4	7,6	1,6	1,1	101,1	55,3	107,3	66,5
Grupa 7 – cargo	24,9	5,8	22,5	3,9	112,4	16,0	50,1	5,4
Grupa 8 – szkody spowodowane żywiołami	7 787,2	6 569,9	181,3	119,3	1 886,2	1 027,6	905,6	325,2
Grupa 9 – pozostałe szkody rzeczowe	6 804,9	6 108,2	161,2	119,9	1 434,8	645,0	519,1	184,2
Grupa 10 – OC posiadaczy pojazdów lądowych, w tym:	17 182,4	15 295,8	873,1	683,2	7 009,9	5 751,8	4 381,8	3 343,9
komunikacyjna OC	16 767,5	15 032,7	861,1	680,3	6 814,6	5 674,6	4 201,0	3 239,9
Grupa 11 – OC lotnicza	1,6	0,4	0,2	0,0	21,5	5,0	1,6	0,0
Grupa 12 – OC żeglugi morskiej i śródlądowej	7,0	4,0	0,1	0,0	15,5	2,0	7,1	0,3
Grupa 13 – ogólna OC	4 914,2	4 336,2	123,3	43,8	973,4	197,6	335,6	88,6
Grupa 14 – ubezpieczenie kredytu	82,1	0,1	2,5	0,0	512,4	0,0	87,2	-10,3
Grupa 15 – gwarancja ubezpieczeniowa	127,7	39,2	0,3	0,0	215,0	12,2	21,1	-0,1
Grupa 16 – ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	195,2	34,8	4,0	1,2	532,3	43,2	40,2	6,3
Grupa 17 – ubezpieczenie ochrony prawnej	377,9	354,1	3,5	2,6	73,6	15,5	4,6	3,1
Grupa 18 – assistance	9 101,0	8 131,4	118,4	87,0	209,9	145,6	81,3	61,2

Tabl. 14. Przebieg ubezpieczeń w grupach ryzyka Działu II

Wyszczególnienie	Ubezpieczenia bezpośrednie					
	Składka		Odszkodowania i świadczenia		Wynik techniczny	
	stan na 31. grudnia					
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	mln zł					
Ogółem	14 486,2	16 812,2	9 283,1	10 297,4	1 177,8	738,5
Grupa 1 – następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW)	814,8	952,9	221,2	227,3	268,4	301,4
Grupa 2 – ubezpieczenie choroby	153,7	204,7	65,3	102,5	13,6	-9,6
Grupa 3 – autocasco (AC)	4 285,2	4 928,9	2 779,9	3 115,2	302,7	438,8
Grupa 4 – casco pojazdów szynowych	7,5	10,9	7,3	5,7	-2,0	0,9
Grupa 5 – casco statków powietrznych (aerocasco)	6,4	8,7	9,1	8,4	-5,8	-3,9
Grupa 6 – casco żeglugi morskiej i śródlądowej	105,3	98,3	128,8	140,6	-64,7	-77,1
Grupa 7 – przedmiotów w transporcie (cargo)	90,8	93,4	38,3	34,5	20,1	24,7
Grupa 8 – szkody spowodowane żywiołami	1 316,3	1 579,3	769,0	776,7	356,0	227,3
Grupa 9 – pozostałe szkody rzeczowe	910,9	1 071,3	361,9	446,8	246,3	213,6
Grupa 10 – OC posiadaczy pojazdów lądowych	5 422,4	6 127,3	4 319,5	4 840,0	-138,6	-693,3
Grupa 11 – OC lotnicza	5,9	10,0	-1,0	-0,8	2,1	4,1
Grupa 12 – OC żeglugi morskiej i śródlądowej	9,8	9,5	-3,3	4,1	9,3	1,4
Grupa 13 – ogólna OC	650,6	758,2	473,9	436,3	-6,6	51,0
Grupa 14 – ubezpieczenie kredytu	276,1	330,0	27,7	33,8	96,6	151,3
Grupa 15 – gwarancja ubezpieczeniowa	66,7	97,8	2,3	13,9	41,3	48,3
Grupa 16 – ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	204,8	311,3	8,2	29,1	18,0	22,7
Grupa 17 – ubezpieczenie ochrony prawnej	17,1	49,3	3,2	4,2	-0,8	1,2
Grupa 18 – świadczenie pomocy (assistance)	141,9	170,4	71,8	79,1	21,9	35,7

**Tabl. 15. Wskaźniki efektywności ubezpieczeń bezpośrednich
w wybranych grupach ryzyka Działu II**
Stan na 31. grudnia

Wyszczególnienie	Ubezpieczenia									
	komunikacyjne ^a				majątkowe (ogniowo-kradzieżowe)				ogólnej OC	
	Grupa 3 AC		Grupa 10 OC		Grupa 8		Grupa 9		Grupa 13	
	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	w %									
Dynamika składki przypisanej brutto	112,1	110,0	107,5	113,0	104,7	103,2	108,6	115,2	109,4	108,3
Dynamika odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto	96,9	110,6	113,9	112,2	133,4	104,2	126,1	128,4	109,5	114,9
Wskaźnik zatrzymania składki przypisanej ^a	96,6	98,1	92,0	93,0	83,8	86,8	83,7	85,0	79,5	82,3
Wskaźnik zatrzymania odszkodowań i świadczeń wypłaconych ^b	97,3	98,3	87,9	92,6	84,0	78,9	79,0	85,3	82,5	85,6
Współczynnik szkodowości brutto ^c	64,0	62,9	76,9	77,3	53,8	54,0	39,5	40,4	68,3	54,6
Współczynnik szkodowości na udziale własnym ^d	64,9	63,2	79,7	79,0	57,3	49,2	39,6	41,7	73,5	57,6
Wskaźnik kosztów akwizycji ^e	16,3	17,4	12,4	12,6	20,6	22,2	23,1	24,2	21,8	22,7
Wskaźnik kosztów administracyjnych ^f	10,8	9,2	11,1	10,0	10,9	9,8	10,6	8,9	10,7	9,8
Wskaźnik kosztów ubezpieczeniowych brutto ^g	27,1	26,7	23,6	22,6	31,5	32,0	33,8	33,1	32,5	32,5
Wskaźnik kosztów technicznych na udziale własnym ^h	29,5	28,4	31,0	37,6	40,8	38,8	41,9	42,3	39,7	38,8
Wskaźnik rentowności ⁱ działalności technicznej brutto ⁱ	6,4	8,4	-2,4	-9,9	20,4	12,0	20,0	14,9	-1,6	5,2
Wskaźnik rentowności działalności technicznej na udziale własnym	7,0	8,9	-2,7	-11,3	26,9	14,4	27,1	19,9	-2,2	6,7

^aŁącznie z OC przewoźnika

**Tabl. 16. Udział w rynku ubezpieczeniowym i w działach ubezpieczeń
przypisu składki, odszkodowań i świadczeń brutto oraz wyniku technicznego
z ubezpieczeń bezpośrednich ogółem i w podziale na grupy ryzyka**

Stan na 31 grudnia 2008 r.

Wyszczególnienie	Ubezpieczenia bezpośrednie					
	Składka przypisana brutto		Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		Wynik techniczny	
	Rynek	Dział	Rynek	Dział	Rynek	Dział
	w %					
OGÓŁEM	99,2	x	99,1	x	99,6	x
Dział I	65,7	100,0	65,4	100,0	82,0	100,0
Grupa 1 - na życie	47,9	72,9	37,9	57,9	35,4	43,2
Grupa 2 – posagowe, zaopatrzenia dzieci	0,2	0,3	0,6	0,9	0,4	0,5
Grupa 3 – na życie związane z funduszem inwestycyjnym	10,6	16,2	22,6	34,6	14,6	17,8
Grupa 4 – rentowe	0,1	0,2	0,2	0,3	-0,4	-0,4
Grupa 5 – wypadkowe i chorobowe	6,9	10,5	4,1	6,2	31,9	38,9
Dział II	33,5	100,0	33,7	100,0	17,6	100,0
Grupa 1 – NNW	2,1	6,2	0,8	2,2	7,2	40,8
Grupa 2 – choroba	0,5	1,5	0,3	0,9	-0,2	-1,3
Grupa 3 – autocasco	8,8	26,2	10,5	31,2	10,5	59,4
Grupa 4 – casco pojazdów szynowych	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1
Grupa 5 – aerocasco	0,0	0,1	0,0	0,1	-0,1	-0,5
Grupa 6 – casco żeglugi morskiej i śródlądowej	0,2	0,5	0,4	1,1	-1,8	-10,4
Grupa 7 – cargo	0,2	0,6	0,2	0,5	0,6	3,3
Grupa 8 – szkody spowodowane żywiołami	3,2	9,5	3,1	9,1	5,4	30,8
Grupa 9 – pozostałe szkody rzeczowe	2,4	7,2	1,8	5,2	5,1	28,9
Grupa 10 – OC posiadaczy pojazdów lądowych	11,8	35,3	14,8	43,9	-16,6	-93,9
Grupa 11 – OC lotnicza	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,6
Grupa 12 – OC żeglugi morskiej i śródlądowej	0,0	0,1	0,0	0,1	1,2	0,2
Grupa 13 – ogólna OC	1,6	4,9	1,1	3,4	3,6	6,9
Grupa 14 – ubezpieczenie kredytu	0,9	2,6	0,3	0,9	1,2	20,5
Grupa 15 – gwarancja ubezpieczeniowa	0,4	1,1	0,1	0,2	0,5	6,5
Grupa 16 – ubezpieczenie różnych ryzyk finansowych	0,9	2,7	0,1	0,4	0,0	3,1
Grupa 17 – ubezpieczenie ochrony prawnej	0,1	0,4	0,0	0,0	0,9	0,2
Grupa 18 – assistance	0,4	1,1	0,3	0,8	0,0	4,8

Tabl. 17. Ogólny rachunek zysków i strat towarzystw ubezpieczeniowych

Stan na 31 grudnia

Wyszczególnienie	2007	2008	2007 =100%
	w mln zł		
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych i wynik techniczny ubezpieczeń na życie	4 687,4	4 188,7	89,4
Przychody z lokat	2 030,7	4 348,2	214,1
przychody z lokat w nieruchomości	17,9	18,4	102,8
przychody z lokat w jednostkach podporządkowanych	17,8	2 201,0	12 373,5
z udziałów i akcji	14,7	2 195,5	14 981,0
z pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	3,0	5,4	179,0
z pozostałych lokat	-	0,0	x
przychody z innych lokat finansowych	1 390,3	1 892,4	136,1
z udziałów, akcji, innych papierów wartościowych o zmiennej kwocie dochodu oraz jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych w funduszach inwestycyjnych	68,5	71,2	104,0
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1 188,2	1 547,3	130,2
z lokat terminowych w inwestycjach kredytowych	75,9	194,5	256,4
z pozostałych lokat	57,7	79,5	137,7
wynik dodatni z rewaloryzacji lokat	10,0	29,3	292,8
wynik dodatni z realizacji lokat	594,8	207,1	34,8
Nie zrealizowane zyski z lokat	249,2	266,5	107,0
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	599,5	-339,8	x
Koszty działalności lokacyjnej	253,1	701,9	277,4
koszty utrzymania nieruchomości	8,7	9,8	113,3
pozostałe koszty działalności lokacyjnej	34,8	65,1	187,4
wynik ujemny z rewaloryzacji lokat	0,8	221,4	26 983,8
wynik ujemny z realizacji lokat	208,8	405,6	194,2
Nie zrealizowane straty na lokatach	381,5	677,1	177,5
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	254,2	303,1	119,2
Pozostałe przychody operacyjne	302,5	386,2	127,7
Pozostałe koszty operacyjne	549,7	328,0	59,7
Wynik z działalności operacyjnej	6 430,8	6 839,7	106,4
Zyski nadzwyczajne	0,2	0,0	11,1
Straty nadzwyczajne	0,0	0,0	-36,9
Wynik finansowy brutto	6 431,0	6 839,7	106,4
Podatek dochodowy	1 141,7	898,0	78,7
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,2	-0,7	x
Wynik finansowy netto	5 289,1	5 942,4	112,4

Tabl. 18. Ogólny rachunek zysków i strat – Dział I

Stan na 31 grudnia

Wyszczególnienie	2007	2008	Różnica
	w mln zł		
Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	3452,6	3447,8	-4,8
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	599,5	-339,8	-939,3
Pozostałe przychody operacyjne	132,6	153,6	21,0
Pozostałe koszty operacyjne	221,0	125,5	-95,5
Wynik z działalności operacyjnej	3963,7	3136,1	-827,6
Saldo nadzwyczajnych zysków i strat	-	-	x
Wynik finansowy brutto	3963,7	3136,1	-827,5
Podatek dochodowy	677,1	557,8	-119,3
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	-0,2	-1,3	-1,1
Wynik finansowy netto	3286,8	2579,6	-707,2

Tabl. 19. Ogólny rachunek zysków i strat – Dział II

Stan na 31 grudnia

Wyszczególnienie	2007	2008	Różnica
	w mln zł		
Wynik techniczny ubezpieczeń majątkowych i osobowych	1234,8	740,9	-493,9
Przychody z lokat, w tym:	2030,7	4348,2	2317,5
przychody z innych lokat finansowych, w tym:	1390,3	1892,4	502,2
z dłużnych papierów wartościowych oraz innych papierów wartościowych o stałej kwocie dochodu	1188,2	1547,3	359,1
z lokat terminowych w instytucjach kredytowych	75,9	194,5	118,6
wynik dodatni z realizacji lokat	594,8	207,1	-387,6
Nie zrealizowane zyski z lokat	249,2	266,5	17,3
Koszty działalności lokacyjnej, w tym:	253,1	701,9	448,9
pozostałe koszty działalności lokacyjnej	34,8	65,1	30,4
wynik ujemny z realizacji lokat	208,8	405,6	196,8
Nie zrealizowane straty na lokatach	381,5	677,1	295,6
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione do technicznego rachunku ubezpieczeń majątkowych i osobowych	254,2	303,1	48,9
Pozostałe przychody operacyjne	169,9	232,6	62,8
Pozostałe koszty operacyjne	328,7	202,5	-126,2
Wynik z działalności operacyjnej	2467,1	3703,6	1236,5
Saldo nadzwyczajnych zysków i strat	0,0	0,0	0,0
Wynik finansowy brutto	2467,3	3703,6	1236,3
Podatek dochodowy	464,6	340,2	-124,3
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	0,4	0,6	0,1
Wynik finansowy netto	2002,3	3362,8	1360,5

Tabl. 20. Zagregowane wskaźniki efektywności

Wyszczególnienie	Ogółem		Dział I		Dział II	
	Stan na 31 grudnia					
	2007	2008	2007	2008	2007	2008
	w %					
Wskaźnik monitorowania działalności ^a	500,6	454,6	347,3	290,5	669,3	648,8
Wskaźnik pokrycia rezerw ^b	120,9	121,4	108,8	108,7	153,9	155,3
Współczynnik wypłacalności ^c	70,1	55,2	42,0	28,5	113,4	109,4
Wskaźnik rentowności działalności technicznej ^d	11,7	7,7	13,8	9,2	8,3	4,3
Wskaźnik rentowności sprzedaży ^e	12,1	10,0	12,9	6,6	11,0	16,6
Wskaźnik rentowności kapitałów własnych ^f	16,1	16,6	29,1	22,3	9,4	13,9
Wskaźnik rentowności majątku ^g	4,2	4,3	4,1	3,0	4,3	6,4
Wskaźnik rentowności operacyjnej ^h	3,7	3,7	2,2	2,0	7,5	6,7
Wskaźnik rentowności obrotu brutto ⁱ	12,8	10,5	12,2	7,3	14,0	16,7
Wskaźnik rentowności obrotu netto ^j	10,6	9,1	10,2	6,0	11,3	15,2
Wskaźnik zabezpieczenia wypłat odszkodowań ^k	286,6	229,4	302,8	214,9	261,6	258,8
Współczynnik szkodowości brutto ^l	49,2	54,1	41,5	50,8	60,7	60,8
Współczynnik szkodowości na udziale własnym ^l	49,9	55,0	41,6	52,0	63,7	61,4
Wskaźnik kosztów administracyjnych ^m	8,0	5,9	6,0	4,0	10,8	9,6
Wskaźnik kosztów akwizycji ⁿ	13,9	12,3	11,6	9,2	17,1	18,4

^aŚrodki własne podzielone przez większą z dwu wartości: margines wypłacalności lub kapitał gwarancyjny

^bAktywa na pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych podzielone przez rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

^cŚrodki własne podzielone przez składkę przypisaną na udziale własnym

^dWynik techniczny podzielony przez składkę zarobioną na udziale własnym

^eWynik finansowy netto podzielony przez składkę przypisaną brutto

^fWynik finansowy netto podzielony przez kapitały własne (ROE)

^gWynik finansowy netto podzielony przez średnią wartość aktywów (ROA)

^hWynik na działalności operacyjnej podzielony przez wartość aktywów

ⁱWynik finansowy brutto podzielony przez wartość przychodów

^jWynik finansowy netto podzielony przez wartość przychodów

^kSuma rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na udziale własnym i kapitałów własnych podzielona przez składkę przypisaną na udziale własnym

^lSuma odszkodowań i świadczeń wypłacone brutto i zmiany stanu rezerw na niewypłacone odszkodowania i świadczenia brutto podzielona przez składkę zarobioną brutto

^lOdszkodowania i świadczenia podzielone przez do składkę zarobioną na udziale własnym

^mKoszty administracyjne podzielone przez składkę przypisaną brutto

ⁿKoszty akwizycji podzielone przez składkę przypisaną brutto